

Общо заключение за Шейновската операция.

Като разглеждаме изобщо Шейновската операция тя ни наводжда на слѣдующитѣ общи заключения:

1) Рѣшителната побѣда подѣ Шейново повлече задѣ себя си твърдѣ важни послѣдствия Единственната армия, която можаше да прѣгради пътя на руситѣ за Одринѣ и Цариградѣ бѣше унищожена. Султана, който, слѣд паданието на Плѣвентѣ, бѣше вече почналѣ да се съмнѣва въ възможността на понататѣшното съпротивление, сега побърза да заяви на своя побѣдител, че е готовѣ да удовлетвори всичкитѣ му искания и моляше за мирѣ. На Турция бѣше нанесенѣ рѣшителенѣ ударѣ, който я направи да изгуби вѣрата на своитѣ сили и да се признае побѣдена.

2) Обхода на корпуса на Весселѣ паша по двѣ горски пътеки срѣдѣ дълбокъ снѣгѣ и студѣ, показва, че Балкана далечѣ не прѣдставлява таквазѣ силна и неодолима прѣграда, както въобще бѣха склонни да я считатѣ. Може да се вземе за правило, че на всичката Старо-Планинска верига нѣма таквазѣ позиция, която да не може да се обиколи съ пѣхота и планинска артилерия. Това обстоятелство трѣбва да се има винаги прѣдѣ видѣ, когато става дума за отбраната на тѣзи линии.

3) Отбраняющия, който прикове значителни сили за чисто пасивната отбрана на извѣстенѣ проходѣ винаги рискува да бѣде обиколенѣ и да завърши съ катастрофа. Шейновския бой още веднѣжѣ потвърждава че рѣшителната борба за владението на една планинска линия винаги се разиграва въ полето, а не на планинскитѣ върхове. Ето защо при отбраната на една планинска верига войскитѣ трѣбва да се распредѣлятѣ така, че въ самитѣ проходи да се държатѣ само отбранителни застави, а главнитѣ резерви да се съсредоточаватѣ отзадѣ въ видѣ на подвижни колони, които да се насоч-